

شماره ۱۳۹۳/۱۰/۱۴

شماره ۱۲۰۶۷۱/ت/۵۰۸۹۱-هـ

وزارت کشور - وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت راه و شهرسازی
سازمان حفاظت محیط زیست - سازمان ملی استاندارد ایران

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۳/۹/۱۹ به پیشنهاد شماره ۴۹۴۵۲ مورخ ۱۳۹۳/۴/۲۹ وزارت کشور و به استناد بند (۵) الحاقی ماده (۳۲) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین - مصوب ۱۳۸۰، آئین نامه اجرایی نحوه انجام معاینه و صدور برگ معاینه فنی خودرو را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی نحوه انجام معاینه و صدور برگ معاینه فنی خودرو

ماده ۱- اصطلاحات به کار رفته در این آیین نامه دارای معانی مشروح زیر است:

الف - قانون: بند (۵) الحاقی به ماده (۳۲) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین - مصوب ۱۳۸۰ -

ب - وسیله نقلیه موتوری: هر نوع وسیله نقلیه که دارای چرخ، موتور و سامانه انتقال قدرت است و برای حمل بار یا انسان یا انجام کار یا عملیات به کار می رود.

پ - وسیله نقلیه شخصی: وسیله نقلیه موتوری دارای پلاک شخصی.

ت - وسیله نقلیه عمومی: وسیله نقلیه موتوری دارای پلاک عمومی.

ث - وسیله نقلیه دولتی: وسیله نقلیه موتوری دارای پلاک دولتی یا نظامی.

ج - نقص فنی: هر نوع عیب، نقص یا تغییر در وضعیت ظاهری و فنی وسیله نقلیه که موجب کاهش ایمنی در عبور و مرور و یا انتشار بیش از حد مجاز گازهای آلاینده هوا و یا آلودگی بیش از حد مجاز صدا شود.

چ - معاینه فنی: انجام بازدیدهای کارشناسی و آزمایش های فنی برای تأیید سلامت فنی، صحت عملکرد تجهیزات و سامانه های ایمنی و انطباق میزان انتشار آلاینده های وسایل نقلیه موتوری با شاخص های مصوب محیط زیستی.

ح - گواهی معاینه فنی: برگ و برچسب حاوی اطلاعات شناسنامه ای خودرو، مشخصات فنی و نتایج آزمایش های انجام شده که در چارچوب سامانه ملی یکپارچه معاینه فنی توسط مراکز معاینه فنی صادر و به متقاضی تحویل داده می شود.

خ - اعتبار گواهی معاینه فنی: دوره زمانی از تاریخ صدور تا تاریخ انقضای درج شده در گواهی معاینه فنی یا بروز نقص فنی.

د - ستاد معاینه فنی: تشکیلات متمرکز برای برنامه ریزی، هدایت، نظارت و کنترل فعالیت مراکز معاینه فنی سبک و یا سنگین.

ذ - مراکز معاینه فنی: مراکزی که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با رعایت قوانین و مقررات مربوط از طریق ستاد معاینه فنی وابسته به شهرداری یا سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای، حسب مورد به ترتیب برای انجام معاینه فنی وسایل نقلیه سبک یا سنگین ایجاد می شوند.

ر - کارگروه استانی معاینه فنی: کارگروهی با مسئولیت معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری و عضویت رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی، مدیرکل حفاظت محیط زیست، مدیرکل حمل و نقل و پایانه ها، مدیرکل دفتر فنی و حسب مورد شهردار شهر مربوط که به منظور هماهنگی امور معاینه فنی خودروهای سبک و سنگین و نظارت بر عملکرد ستادهای معاینه فنی مراکز معاینه فنی در استان تشکیل می شود.

ز - سامانه ملی یکپارچه معاینه فنی: سامانه ای متمرکز و برخط (آنلاین) برای ثبت مشخصات و اطلاعات آزمایش های فنی و صدور گواهی معاینه فنی وسایل نقلیه موتوری که با

ماده ۶- مراکز معاینه فنی در مورد خودروهای دارای سوخت CNG، موظفند در هر دوره معاینه فنی، ابتدا نسبت به بازرسی چشمی تجهیزات و قطعات گازسوز اقدام نمایند و در صورتی که براساس جدول زمانی ذیل تبصره (۱) این ماده، مخازن این نوع وسایل نقلیه به تشخیص کارشناسان مربوط نیازمند انجام آزمایش‌های هیدرواستاتیک یا سایر آزمایش‌های تعیین شده در استاندارد ملی مرتبط باشد، نسبت به معرفی به واحدهای تعیین صلاحیت شده اقدام نمایند.

تبصره ۱- در هر صورت آزمایش‌های مربوط به سیستم ذخیره سوخت (مخزن) CNG وسایل نقلیه گازسوز یا دوگانه‌سوز باید در دوره‌های زمانی به شرح زیر انجام شود:

دوره زمانی		انواع وسایل نقلیه دارای سوخت CNG
بازرسی چشمی	آزمایش‌های هیدرواستاتیک	
سه ساله	شش ساله	سبک با پلاک شخصی و دولتی
دو ساله	شش ساله	سبک با پلاک عمومی
دو ساله	شش ساله	سنگین با هر نوع پلاک

تبصره ۲- برای وسایل نقلیه‌ای که تجهیزات و قطعات گازسوز و یا سیستم ذخیره سوخت (مخزن) آنها در بازرسی‌های چشمی یا آزمایش‌های هیدرواستاتیک و تکمیلی تأیید نمی‌شود، معاینه فنی صادر نخواهد شد.

ماده ۷- مراکز معاینه فنی برای وسایل نقلیه‌ای که سالم و بدون نقص فنی تشخیص داده شوند، گواهی معاینه فنی صادر می‌نمایند. چنانچه ضمن معاینه وسیله نقلیه‌ای معیوب یا دارای نقص تشخیص داده شود، راننده یا مالک فقط می‌تواند وسیله نقلیه را تا تاریخی که کتباً به وی تسلیم می‌گردد به تعمیرگاه منتقل و پس از رفع عیوب یا نواقص مذکور مجدداً برای انجام معاینه فنی به مرکز مربوطه مراجعه نماید.

تبصره ۱- در صورت وقوع سانحه یا تصادف برای وسیله نقلیه دارای گواهی معاینه فنی، مالکان خودروهای سانحه‌دیده موظفند برای اخذ مجدد معاینه فنی حسب نظر کارشناس تصادف پلیس راهنمایی و رانندگی به مراکز مربوط مراجعه نمایند.

ماده ۸- در صورت مشاهده تخلف در مراکز معاینه فنی، ستاد معاینه فنی شهرداری‌ها یا سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای مراتب تذکر یا توبیخ کتبی را برای اصلاح مورد به مرکز مربوط اعلام می‌نماید. در صورت تکرار تخلف، ستادهای معاینه فنی موظفند براساس ضوابط موضوع ماده (۳) با تخلف برخورد نمایند.

تبصره ۱- در موارد صدور گواهی خلاف واقع، ستاد معاینه فنی شهرداری‌ها یا سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای موظفند با مشاهده اولین تخلف علاوه بر برخورد لازم براساس ضوابط موضوع ماده (۳)، متخلف را با فوریت به مراجع قضایی معرفی نمایند.

ماده ۹- وزارت کشور با همکاری وزارت راه و شهرسازی و شهرداری‌ها موظف است سامانه ملی یکپارچه معاینه فنی را به نحوی تأسیس نماید که کلیه مراکز معاینه فنی تا پایان خرداد ماه ۱۳۹۴ به سامانه مذکور متصل شوند.

تبصره ۱- مراکز معاینه فنی موظفند به محض فراهم شدن امکان اتصال به سامانه با اعلام وزارت کشور به سامانه مذکور متصل شوند.

تبصره ۲- ضوابط مربوط به نحوه استقرار و به کارگیری این سامانه و نحوه تبادل اطلاعات با پلیس راهنمایی و رانندگی براساس دستورالعملی خواهد بود که توسط کارگروهی با مسئولیت وزارت کشور و عضویت وزارت راه و شهرسازی و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تهیه و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۰- گواهی معاینه فنی مورد استفاده در مراکز معاینه فنی سراسر کشور براساس طرح و مشخصاتی است که به تأیید کارگروهی متشکل از سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان حفاظت محیط زیست می‌رسد.

تبصره ۱- گواهی معاینه فنی که از طریق مراکز معاینه فنی در چارچوب سامانه ملی یکپارچه معاینه فنی با رعایت ماده (۹) این آیین‌نامه صادر می‌شود در سراسر کشور معتبر است.

تبصره ۲- گواهی معاینه فنی وسایل نقلیه موتوری می‌تواند پس از تصویب کارگروه موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه درجه‌بندی شود.

بهره‌گیری از زیرساخت‌های الکترونیکی و اطلاعات پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در راستای ایجاد وحدت رویه در امور مربوط به معاینه فنی وسایل نقلیه موتوری سبک و سنگین درون و برون‌شهری و تسهیل در اعمال مقررات و ثبت مکانیزه تخلفات توسط وزارت کشور و با مشارکت وزارت راه و شهرسازی و شهرداری‌ها ایجاد می‌شود.

ماده ۲- رانندگی با وسیله نقلیه فاقد گواهی معاینه فنی معتبر ممنوع است. دارندگان وسایل نقلیه موتوری مکلفند وسایل نقلیه خویش را جهت انجام دوره‌ای معاینه فنی در مراکز معاینه فنی تعیین شده حاضر و پس از احراز شرایط، گواهی معاینه فنی دریافت نمایند.

تبصره ۱- در صورت بروز نقص فنی، در مدتی که گواهی معاینه فنی اعتبار دارد، مالک موظف است نسبت به رفع نقص اقدام نماید.

تبصره ۲- خودروهای نو تا مهلت مقرر قانونی نیاز به اخذ گواهی معاینه فنی ندارند.

ماده ۳- ضوابط ایجاد و تشخیص صلاحیت متقاضیان تأسیس مراکز معاینه فنی، نحوه صدور، ابطال، تمدید و تعلیق مجوز و نظارت بر مراکز معاینه فنی، نحوه تشخیص و رسیدگی به تخلفات، نحوه درجه‌بندی مراکز و خطوط معاینه فنی، ضوابط به کارگیری و آموزش کاربران و کارشناسان مراکز معاینه فنی، طبقه‌بندی وسایل نقلیه سبک و سنگین و همچنین قسمت‌هایی که باید در وسایل نقلیه سبک و سنگین مورد معاینه قرار گیرند، توسط کارگروهی با مسئولیت وزارت کشور و عضویت وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و صنعت، معدن و تجارت، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان ملی استاندارد ایران و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تهیه و ابلاغ می‌شود.

تبصره ۱- شهرداری‌ها می‌توانند با موافقت سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای نسبت به ایجاد مراکز معاینه فنی ناوگان اتوبوسرانی و سایر وسایل نقلیه سنگین درون شهری اقدام نمایند. مراکز موجود معاینه فنی وسایل نقلیه سنگین شهرداری‌ها موظفند ظرف سه ماه نسبت به اخذ موافقت از وزارت راه و شهرسازی اقدام نمایند.

تبصره ۲- مسئولیت تأیید نتایج آزمایش‌های فنی در هر خط معاینه فنی برعهده مهندسین دارای مدرک کارشناسی در رشته مکانیک یا رشته‌های مرتبط می‌باشد.

ماده ۴- ستاد معاینه فنی وسایل نقلیه سبک در حدود مصوب هر شهر توسط شهرداری مربوط و ستاد معاینه فنی وسایل نقلیه سنگین توسط سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای ایجاد می‌شود.

تبصره ۱- ساختار ستاد معاینه فنی شهرداری‌ها و نحوه فعالیت و هماهنگی ستادهای موصوف، ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه توسط وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) تهیه و ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۲- تا زمان ابلاغ ساختار موضوع این ماده، ستاد معاینه فنی شهرداری‌ها متشکل از شهردار یا معاون ذی‌ربط در شهرداری به عنوان رئیس ستاد و رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی شهرستان و رئیس اداره حفاظت محیط زیست شهرستان به عنوان عضو تشکیل می‌گردد.

ماده ۵- دوره‌های معاینه فنی انواع وسایل نقلیه با هر نوع سوخت به شرح جداول زیر می‌باشد:

انواع وسایل نقلیه عمومی	دوره زمانی معاینه فنی
سبک و سنگین درون و برون‌شهری با عمر (۱۰) سال یا کمتر	شش ماهه
سبک و سنگین درون و برون‌شهری با عمر بیشتر از (۱۰) سال	سه ماهه

انواع وسایل نقلیه شخصی، دولتی	دوره زمانی معاینه فنی
سبک	یک ساله
سنگین	شش ماهه
موتورسیکلت	یک ساله

انواع وسایل نقلیه فوریت‌های پزشکی و امدادی (آمبولانس، آتش‌نشانی و امداد خودرو)	دوره زمانی معاینه فنی
سبک	شش ماهه
سنگین	شش ماهه
موتورسیکلت	شش ماهه

ماده ۱۱- پلیس راهنمایی و رانندگی و پلیس راه موظفند با رانندگان متخلف از مفاد این آیین نامه برابر مقررات رفتار نمایند.

ماده ۱۲- تصویب نامه شماره ۴۴۰۵۵/ت/۲۷۴۵۷-هـ مورخ ۱۳۸۲/۸/۷ و اصلاحات بعدی آن لغو می شود.

معاون اول رئیس جمهور - اسحاق جهانگیری